

OS-0016-237/0AD-89

21. Listopadu 1989

1. Vaše karty
2. Kurzky
3. Jurovský

Výtisk číslo : 2
Přílohy : 1/4

U. b.

Vnitřní a organizační správa FMV
Odbor analytiky a informací
k rukám s. náčelnika

P_R_A_H_A

V příloze zasílám poznatky pro zpracování denní situační
zprávy FMV ze dne 21. listopadu 1989.

original okopirován 1
provedl 1990 krát
dne 15.11.1990
JW M. M. Příkaz

Náčelník Správy StB Praha :
plk. JUDr. Jiří BYTČÁNEK

Příloha č. 1, k č. jo :
OS-0016-237/OAO-89

[REDAKTOVÁNO] +
výtisk číslo : 2

Počet listů : 7

ZRUŠEN STUPEŇ UTAJENÍ	2
30. 11. 1995	
DNE	PODPIS
	Klein

2. NEPŘÁTELSKÁ ČINNOST

A. VNĚJŠÍ PROTIVNÍK - 0

B. VNITŘNÍ PROTIVNÍK

Dne 21. 11. 1989 jednali někteří exponenti nelegálních struktur /V. BENDA, V. HALÝ, K. FREUND, L. MAREČKOVÁ, A. ŠABATOVÁ aj./ o tom, jak se nejlépe dostat z "trapné situace" do které se dostali tím, že "naletěli na vymyšlené svědectví S. DRAŽSKÉ" /nar. 11. 1. 1966, bytem [REDAKTOVÁNO] o "zabití M. ŠMÍDA". ŠABATOVÁ informovala přítomné o svém rozhovoru s DRAŽSKOU, ze které prý nakonec "vyrazila přiznání, že si celou historku vymyslela, protože prý nemá UHLA ráda ..." ŠABATOVÁ proto navrhuje aby se nejdříve zpracovali nějaké "sdělení", aby si zachránili pověst. Dohodli se, že v tomto sdělení uvedou především to, že "DRAŽSKÁ úmyslně uvedla tuto poplašnou zprávu, aby dosáhla toho, že bude UHL zatčen". BENDA ještě řekl, že "není možné, aby v této situaci nyní připustili, že nikdo nezahynul". Domluvali se na tom, že by bylo vhodné "mít alespoň nějakou jinou mrtvolu a k ní alespoň dva svědky ..." /Patrně proto, že také dnešního dne objevily na místech vykonstruované trýzny letáčky s textem "Lékaři vydejte svá svědectví" ./

Zrušeno
Zpráva

č. 412/2005 Sb.

Poznatek byl získán dne 21. 11. 1989 pramenem 2 a lze jej použít bez omezení.

Když Eva ŠTOLBOVÁ hodnotila společně s dvěma dalšími neustavenými aktivistkami nelegálních struktur, průběh večerní demonstrace na Václavském náměstí dne 20. 11. 1989, řekla, že je "značně znepokojena tím, že již byla poznamenána velkou bezcítostí, tím že si již každý prakticky pokřikoval to, co chtěl, někdo nikoho neposlouchal, že tam vládla nekázeň ..." atd. Uvažovala o tom, jak zlepšit situaci na dalších demonstracích, že by se měly obejít vysoké školy, aby byli do průvodů pošiláni jejich posluchači, že by se měl vytvořit nějaký štáb, který by vše koordinoval. Je ochotna tento štáb "řídit, vést studenty a ukazovat jim směr ..."

Také D. NĚMCOVÁ, když jménem tzv. tiskového střediska občanského fóra, informovala korespondenta Hlasu Ameriky Ivana MEDKA o situaci na MFF UK, hovořila o nedobrém dojmu, ke kterému po její návštěvě dospěla. Řekla, že byla na MFF dne 21. 11. 1989 společně s H. MARVANOVOU, vůbec je tam nechtěli pustit, protože se obávali, že se potom stane podobně jako MARVANOVÁ a NĚMCOVÁ předmětem zájmu Bezpečnosti. NĚMCOVÁ je zklamána značným poklesem nadšení a euforie, kterou ještě včera u studentů viděla.

Poznatky byly získány dne 21. 11. 1989 ze dvou na sobě nezávislých pramenů 2 a lze jich použít bez omezení.

Dne 21. 11. 1989, krátce po 13,00 hod., se před čs. rozhlasem na Vinohradské třídě sešlo 4 až 5 tisíc převážně mladých lidí. Po skandování "Pojďte s námi", "Nemáte se čeho bát" a čtvrt hodinovém postávání, se dav hnul směrem k Václavskému náměstí. Byly neseny transparenty s nápisem "NEBOJTE SE, PŘIPOJTE SE", "ŽÁDÁME DEMISI VLÁDY". Aniž by vážněji narušily dopravu na magistrále u Muzea, davy studentů se přes ni přesunuly do horní části Václavského náměstí a postupně zde jejich počet kolem

14,00 hod. dosáhl 10.000. V této době byl zjištěn vylepený leták na výloze Slovenské knihy, který upozorňoval na to, že v 15,00 hod. bude StB kolportovat letáky "Smrt komunistům". Toto bylo mnohými studenty komentováno jako "důvod pro zásah a vyhlášení stanného práva". Zjevně se tak hledaly podněty pro zvýšení motivace setrvávat na Václavském náměstí a tím, event. vyhrotit už tak neklidnou situaci a rozjítřené nálady. Fáma o těchto letácích se mezi studenty poměrně rychle rozšířila. Byly také vyslovovány názory toho druhu, aby se šlo domů, že je vydán rozkaz ke střílení. Po celé vnitřní Praze se nacházely další vylepené letáky "Pravdu všem", proti "brutálním zákrokům" apod. V 15,45 hod. šel od Národního divadla průvod studentů. V jeho čele byly neseny čs. vlajky a transparenty "Co Čech to demonstrant", "Brutalita do koryta", "Občanské fórum - nenásili ze zadu", aj. Na Můstku, který se začal taktéž rychle zaplňovat, byly neseny transparenty "Čs. filharmonie protestuje", "Čs. filharmonie nehraje, ale hovoří", "Studenti, dělnici z Pragovky jde s vámi", "SSŽ jsou s vámi", "Metrostav jde s vámi", "dejte do tisku 40 let útisku". Rovněž se na budovách MUZEA a ČKD objevily čs. vlajky. Na Václavském náměstí bylo v tuto dobu 16,00 hod./ již přes 100.000 lidí a další neustále přibývali. V jeho centru se taktéž sešly blíže neidentifikovatelné televize štáby. V 16,20 hod. na balkoně budovy SVOBODNÉHO SLOVA vystoupili se svým provoláním zástupci "iniciativního sdružení občanského fóra". Byli mezi nimi - V. MAĽÝ, J. BARTOŠKA, V. HAVEL, zástupce řv SSM a další. Jako první promluvil Václav HAVEL, který mj. uvedl, že dnešního dne jednat s předsedou vlády ADAMEM a o tomto jednání bude shromážděné informovat J. BARTOŠKA. BARTOŠKA prohlásil, že předsedovi vlády přednesl kategorické požadavky studentů a dramatických umělců na vyšetření zásahu pořádkových sil dne 17. 11. 1989 a trvali na potrestání odpovědných velitelů. Zdůraznil, že základem jednání bylo postavení požadavku na odstoupení Gustava HUSÁKA, Miloše JAKEŠE, Aloise INDRY, Jana FEJTIKA, Jiřího ZAVADILA a Karla HOFMANNA, kteří jsou odpovědní za úsečasné politickou a společenskou krizi. Oznámil, že trvají na odvolání z funkcí

ŠTĚPÁNA a KINCLU, kteří nesou osobní odpovědnost za brutální zásahy posledních měsíců. Vyzýval ke klidu, nabádal aby se shromáždění vyhýbali provokacím a provokatérům. Po BARTOŠKOVI vystoupil jde zástupce studentských stávkových výborů ŽÁK. Přečetl výzvu studentů ke spoluobčanům, provolání k dělníkům a rolníkům a oznámil, že studenti odmitají stanoviska federální i národních vlád k současné situaci v zemi. Zejména zdůraznil požadavek studentů na revizi ústavy ČSSR, kde požadují zrušení vedoucí úlohy KSČ. Nyní následovalo prohlášení kardinála TOMÁŠKA, které bylo přečteno neznámým mužem. TOMÁŠEK v něm vyzývá shromážděné ke klidu, odsuzuje násilí a vyzývá k dialogu. Zároveň však zdůrazňuje, že se nedá věřit vládě, jejíž slova se rozcházejí s činy což dokazoval na snahách o likvidaci náboženských svobod a potlačování náboženského citení věřících. Poté vystoupil zástupce horníků /jméno a revír se nepodařilo zachytit/. Odsoudil zákrok pořádkových jednotek 17. 11. 1989 a prohlásil, že chtějí pracovat pro vládu ke které budou mít důvěru. Poté následovalo vystoupení herce HRUŠÍNSKÉHO staršího natočené na magnetofonovém pásku, které předtím již vysílal rozhlas. HRUŠÍNSKÝ toto vystoupení realizoval s pověřením herců Národního divadla. Následovalo přečtení dopisu Karla GOTTA předsedovi vlády ČSSR, kde autor vystupuje proti násilí, nabádá ke klidu a porozumění. Čitatel dopisu jej přednese tak, že obsah vzbudil pobavení shromáždění. Organizátoři tohoto vystoupení poté oznámili, že čekají na příchod zástupců MěV SSM a MOHORITY. Když se uvedení nedostavili začala Marta KUBIŠOVÁ zpívat čs. státní hymnu, ke které se shromáždění přidal. Organizátoři oznámili, že tím je program vyčerpán a požádali shromážděné, aby se v klidu rozešli a dostavili se na stejně místo opět zítra v 16,00 hod. Projevy trvaly téměř do 18,00 hod. V jejich průběhu byly davem skandovány nejrůznější hesla jako "MUSÍME ZVÍTĚZIT", "NEDEJME SE, NEDEJMESE", "HORNÍCI, HORNÍCI", "UHL SI ODSEDĚL 9 LET A ZASE SEDÍ", "NA KOHO TO SVEDETE" apod. Po 18,00 hod. se Václavské náměstí začalo vyprazdňovat, jen u sochy sv. Václava nadále

Zrušen
SÚD

postával dav čítající asi 8 až 10 tisíc lidí. I tady věk po výkřicích a skandování "ZÍTRA ZESE VE ČTYŘI" dav netně prošel a po 19,00 hod. se zde zdržovaly již jen hlučky diskutujících studentů.

Poznatek byl získán dne 21. 11. 1989 pramenem č. 3 a lze jej použít bez omezení.

3. NEGATIVNÍ JEVY A PRERUCHY V ČS. HOSPODÁŘSTVÍ - 0

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 220/2005 Sb.

4. NÁZORY A NÁLADY OBYVATELSTVA

Dne 21. 11. 1989 začali zástupci nelegálních struktur, nově vytvořeného "občanského fóra" a stávkových výborů na VŠ realizovat v některých podnicích v hl. m. Praze a SČK svůj záměr zapojení širšího okruhu pracujících a zejména pak dělníků do jejich aktivit. Ve většině případů byli však z podniku vykázáni i když se jim někde podařilo dostat jejich požadavky a provolání na pořad jednání některých členských schúzí, zejména ZO SSM, ROH, ale i KSČ. K vykázání takového "delegátů" došlo v TOS Čelakovice, BSS Brandýs n/Labem, ČKD Smíchov, ČKD ZNP, JANKA Radotín, TESLA Hloubětin, Čokoládovny Praha, Kaučuk Kralupy aj. Do POLDI SONP Kladno se např. pokusili vniknout zástupci některých VŠ z Prahy, zejména ČVUT společně se studenty kladenských středních škol. Opatřením ZS a LH jim v tom bylo zabráněno. Proto chtěli alespoň na několika místech kolem vrátnice vylepit heslo "Dělnici pojďte s námi!" I tato hesla byla v průběhu dne odstraněna. Pokus o setkání s dělníky POLDI Kladno projevili také herci ND MANIČINEC a BOHDANOVÁ, kteří se s tímto požadavkem dostavili za předsedu OV SSM Kladno s. DUDOU. Výsledek téhoto jednání není znám.

V TESLE Elektrosignál jednali zástupci VŠ s předsedou ZO SSM /BENATSKÝ/, poté co nebyli vpuštěni do závodu. BENATSKÝ svolal na 14,00 hod. schůzi ZO SSM, která od souhlasila /80ti podpisy/ svazáků i dalších zaměstnanců/ jíž znémé materiály požadujíci mj. odstoupení ss. HUSÁKA, JAKEŠE, INDŘY, FOJTIKU, ZAVADILA, ŠTĚPÁNA a KINCLU. Teprve po od souhlasení těchto materiálů informoval BENATSKÝ ředitel Ing. LINHARTA a předsedy ZO KSČ a ZV ROH s tím, že se svazáci hodlají připojit ke stávce dne 27. 11. 1989. Ředitel toto stanovisko jednoznačně odmítl a prohlásil, že v případě uskutečnění stávky budou mít svazáci absenci a budou muset nahradit i následné škody ve výrobě. Také na dnešní den /21.11.89/ napsal BENATSKÉMU absenci a určil mu, že ji musí napracovat

Zrušen

472/2005 Sb.

v sobotu 25. 11. 1989. Rovněž do Výzkumného ústavu jaderného výzkumu v Řeži se dostavili tři studenti VŠZ Suchdol se svými požadavky. I ti byli vykázáni, ředitel svolal ihned aktiv vedoucích a politických pracovníků a členům výboru SSH zakázal, aby se těmito otázkami zabývali v pracovní době. Na žst. Praha hl. nádraží se uskutečnila podpisová akce na podporu prohlášení Čs. strany socialistické k událostem 17. 11. 1989. Bylo podpořeno několika desítkami podpisů včetně osob s dělnickou profesi.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍC
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 1 zákona č. 105 Sb.